

Nieuwsbericht oktober 2015

Kwaliteitsimpuls examinering Noord-Nederland

Het samenwerkingsverband van de ROC's in Noord-Nederland en de technische installatiebranche verzorgde eind september samen met *Examenservice* MEI een goed bezochte workshop over het gebruik van examenproducten. Het was een informatieve bijeenkomst; de deelnemers gingen naar huis met de nodige handvatten om de kwaliteit van examinering te verbeteren.

Noord-Nederland kent al een werkgroep van ROC-vakdocenten en InstallatieWerk die voor *Examenservice* simulatieopdrachten ontwikkelen. De workshop leidde er tevens toe dat ook voor metaalopleidingen een dergelijke werkgroep wordt opgezet. Actief meedoen met activiteiten van *Examenservice* maakt dat je als school invloed hebt en de eigen expertise uitbreidt.

Overigens is Drenthe College het **35-ste ROC** dat zich recentelijk bij *Examenservice* aansloot. Hiermee komt het studentenbereik binnen de MEI-domeinen op ruim 85%.

Aanleiding voor de bijeenkomst waren diverse vragen van de noordelijke ROC's over onder andere keuze in examens, het gebruik van referentieopdrachten in relatie tot "eigen" examenopdrachten en hoe de toekomstige examenproducten eruit gaan zien. Aan de hand van voorbeelden is toegelicht waarom de ene school graag de examenproducten van het Consortium Beroepsonderwijs gebruikt, een ander die van de lijn Masterplan-Examenservice en een derde de eigen examens doch deze laat valideren door *Examenservice* MEI. De aanwezigen kregen hierdoor meer inzicht in keuzeaspecten die de inzet van examenproducten meebepalen. Het onderwerp "referentieopdrachten" maakte duidelijk dat *Examenservice* (nog) beter kan communiceren over het aanbod aan opdrachten dat er inmiddels is en waarom er zoveel belang wordt gehecht aan deze opdrachten. Referentieopdrachten zijn voorbeeldexamenopdrachten die het niveau, de complexiteit en gewenste zelfstandigheid voor een opdracht duidelijk maken. Een ROC kan een referentieopdracht gebruiken als 'meetlat' voor eigen examenopdracht. Het laatste deel van de workshop is besteed aan examenproducten op basis van de Herziane Kwalificatiedossiers. Hierbij is uitgebreid ingegaan op keuzes die *Examenservice* maakt in de interpretatie van de inhoud van nieuwe dossiers, het basis- en profieldeel daarbinnen en examinering van kennis en vaardigheden. Informatie die de scholen weer kunnen gebruiken bij de inrichting van het onderwijs.

Voor meer informatie over het samenwerkingsverband Noord-Nederland kunt u contact opnemen met Geert Berghuis, projectleider Actieplan Noord: g.berghuis@otib.nl.

Evaluatie onder gebruikers

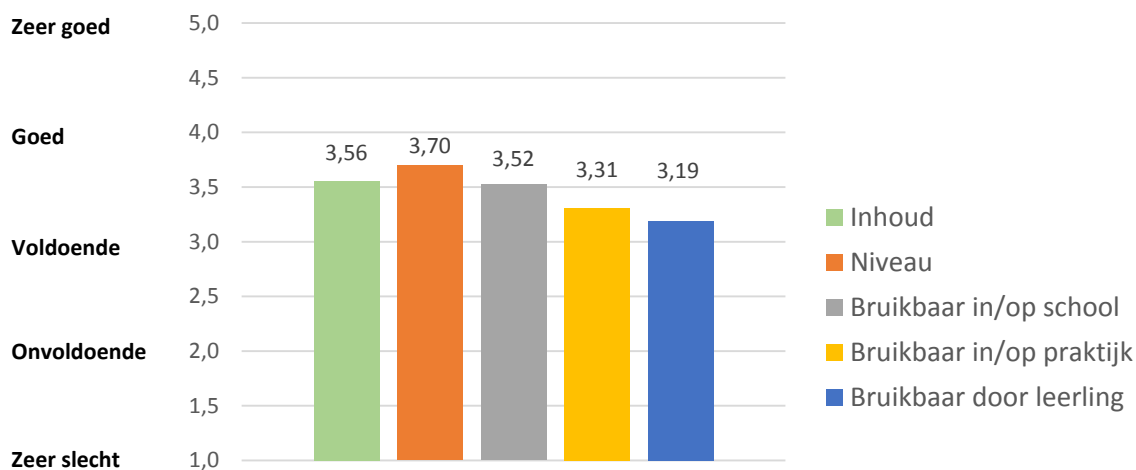
Aan het einde van het vorige schooljaar heeft *Examenservice* bij de scholen opnieuw de bevindingen met het gebruik van de examenproducten geïnventariseerd. Over het geheel genomen is de waardering van de examenproducten op alle aspecten (inhoud, niveau, bruikbaarheid voor de leerling, bruikbaarheid in de praktijk, bruikbaarheid voor de schoolbeoordeling) **ruim voldoende**. Toch blijven er ook verbeterpunten. Op 9 oktober kwamen die aan de orde in de Deelnemersraad.

Een rode lijn in de bevindingen is de wens voor het terugbrengen van "papierwerk" en het vermijden van lijvige examenproducten. De huidige examenproducten worden hierop niet meer aangepast. De tijd en daarmee het ontwikkelbudget zet *Examenservice* vooral in voor examens voor de Herziane Kwalificatiedossiers waarin deze wens terugkomt. Wat *Examenservice* wel naar aanleiding hiervan doet, is scho-

len nog beter informeren over de examenproducten. Daardoor kan er ook een beter beeld ontstaan van wat een examenproduct omvat en welke onderdelen voor wie zijn bestemd.

Daarbij geldt overigens dat het om examens gaat die gedegen verantwoord moeten zijn. Dit brengt de nodige tekst met zich mee en dat blijft zo, vooral omdat de nieuwe dossiers zelf niet altijd helder zijn.

Oordeel over (alle) examenproducten van Examenservice MEI (door 43 personen van 18 ROC's) op schaal 1 - 5

Andere punten uit de evaluatie die worden verwerkt in de nieuwe examens, zijn:

- het terugbrengen van het aantal beoordelingscriteria (waar mogelijk) en deze concreter formuleren;
- het explicieter maken van examinering van kennis en vaardigheden;
- het verder automatiseren/digitaliseren van het invullen van beoordelingsformulieren. Een deel van de examenproducten bevat nu al "invulbare pdf's". Hierdoor neemt het gebruikersgemak toe, zo blijkt uit de evaluatie.

Voor zover er in een referentieopdracht of formulier storende foutjes zijn geconstateerd, dan zijn deze inmiddels hersteld.

Waarschijnlijk overbodig doch voor de volledigheid: aan het begin van elke (school-) maand verschijnt op het openbare deel van de website www.stichtingexamenserviceMEI.nl (Info > Nieuws) een **actueel overzicht** van examenproducten die via de (formale) contactpersonen van de deelnemende ROC's te downloaden zijn.

De analyse van de evaluatieopbrengsten laat verder zien dat het niet altijd even duidelijk is hoe een examenproduct moet worden gebruikt. Diverse redenen kunnen hieraan ten grondslag liggen zoals een onduidelijke instructie, het niet goed lezen door betrokkenen, het ontbreken van kennis of vaardigheden voor de toepassing van examenproducten en/of het ontbreken van deskundige beoordelaars. De Deelnemersraad heeft gevraagd om als *Examenservice* meer activiteiten te ontplooiën die kunnen bijdragen aan de kwaliteit van het gebruik van de examens en de examenuitvoering.

ROC's kunnen ook zelf initiatief nemen. De eerder genoemde workshop voor ROC's in Noord-Nederland en de technische installatiebranche in Noord-Nederland vormde daarvan een mooi voorbeeld.

Een van de activiteiten die *Examenservice* onderneemt is op vrijdag **5 februari** (vanaf 12.00 uur) de bijeenkomst **Examineren voor de toekomst**. Tijdens deze bijeenkomst staan twee onderwerpen centraal (1) Het uitwisselen van goede voorbeelden in het gebruik van de examenproducten en (2) Examens op basis van de Herziene KD's. De uitnodiging voor 29 januari volgt in november.

Ook de branches dragen bij aan de kwaliteitsverhoging van examinering onder meer door financiële ondersteuning voor de trainingen Gekwalificeerd beoordelaar. Op de website van *Examenservice* is onder

de tab Examediensten het aanbod van het Consortium Beroepsponderijs en van Kenteq te vinden op het terrein van scholing van beoordelaars.

Meer informatie over Examenservice MEI

Zie voor meer informatie over Examenservice MEI de website www.stichtingexamenservicemei.nl of neem contact op met interim-manager Joke Steenbruggen, telefoon 026 - 445 44 85 of 06 51 39 25 87, e-mail: steen-bruggen@batouwe.nl of EsMEI@batouwe.nl.

Examens voor Herziene KD's

Examenservice MEI zet de ontwikkelcapaciteit grotendeels in voor examens op basis van de Herziene Kwalificatiedossiers. Voor verschillende dossiers (waaronder Elektrotechnische installaties, Werktuigkundige installaties, diverse opleidingen uit het dossier Metaalbewerken, Infratechniek, Middenkader engineering) zijn examenproducten in concept ontwikkeld en deze liggen ter bespreking voor in het Screenplatform en Vakcommissies. Tijdens de bijeenkomst van 29 januari komen deze producten aan de orde.

Concept-examenproducten ontwikkelt *Examenservice* met inbreng van vakdocenten en waar mogelijk met inbreng vanuit het bedrijfsleven in de zogenoemde **Ontwikkelplatforms**.

De komende maanden staan de volgende nieuwe platforms gepland:

25-11-2015	(09.00 - 12.00 uur)	Service- en Onderhoudstechniek werkgebied elektrotechniek
25-11-2015	(13.00 - 16.00 uur)	Onderhoud- en verbouwbedrijf
27-11-2015	(09.00 - 12.00 uur)	Metaalbewerken (lasser/pijpenbewerker/scheepsmetaalbewerker)
02-12-2015	(09.00 - 12.00 uur)	Service- en Onderhoudstechniek werkgebied werktuigbouw
04-02-2016	(13.00 - 16.00 uur)	Mobiele Werktuigen
10-02-2016	(13.00 - 16.00 uur)	Precisietechniek (Verspaner, Allround Verspaner)

Het deelnemen aan Ontwikkelplatforms vanuit scholen en bedrijven is van groot belang. De Herziene kwalificatiedossiers vereisen concretisering en interpretatie. Deelneming in een platform levert bovendien direct een win-winsituatie op: school en bedrijf hebben inspraak én vergaren direct kennis over de nieuwe KD's.

Voor de bijeenkomsten van Ontwikkelplatforms kunt u zich aanmelden door een e-mailtje te sturen naar EsMEI@batouwe.nl.

Gelieve te vermelden voor welke datum en kwalificatiedossier u zich aanmeldt en graag ontvangen we een (beknopt) CV.

De gemiddelde tijdsinvestering bedraagt twee tot vier dagdelen voor een examenproduct per kwalificatie; *Examenservice* MEI stelt hiervoor een vergoeding beschikbaar.

Valideren van examens

In het achterliggende schooljaar 2014-2015 heeft *Examenservice* weer een groot aantal examenproducten gevalideerd, om precies te zijn 141 (nieuwe) examenproducten en 86 referentieopdrachten. Voor de validering gebruikt de Stichting *Examenservice* MEI het *Reglement - Werkwijze Validering Examen-*

service MEI en het *Vaststellingsinstrument*. Belangrijke aspecten binnen de werkwijze zijn onder meer de strikte scheiding tussen construeren en valideren en de inzet van zowel (toets- en vak-)deskundigen vanuit het onderwijs als vakmensen vanuit het bedrijfsleven.

Bovendien screent en valideert *Examenservice* alle **examenproducten van A tot en met Z** en niet slechts een steekproef. Wanneer een examenproduct aan alle criteria uit het *Vaststellingsinstrument* voldoet, wanneer de Vaststellingcommissie heeft vastgesteld dat dit inderdaad het geval is én als de commissie heeft vastgesteld dat het vaststellingsproces conform het reglement is verlopen, dan wordt een examen met status "Gevalideerd" op (het niet openbare deel van) de website van de Stichting *Examenservice* MEI geplaatst. Van elk gevalideerd examen is een Vaststellingsrapport beschikbaar.

Deze aanpak voor het screenen en valideren van examens past *Examenservice* MEI toe op alle examens die de Stichting laat ontwikkelen door de samenwerkende ROC's (de eigen "Examenservice/Masterplan"-examenlijn), het Consortium Beroepsonderwijs, voor referentieopdrachten die zijn ontwikkeld door Kenteq en op de door **ROC's zelf ontwikkelde examens**. In het laatste geval is *Examenservice* bij wijze van spreken de externe valideerder.

De ervaringen die het afgelopen schooljaar zijn opgedaan in de validering en de verbeterpunten die daaruit naar voren zijn gekomen, zijn vastgelegd in de *Rapportage Vaststellingscommissie Examenservice MEI 2014-2015 - Vastgesteld door Bestuur 1-10-15*. Deze rapportage is te vinden op het beveiligde deel van de website Stichting onder Info > Rapportage Vaststellingscommissie.

De evaluaties van de werkwijze voor screenen en valideren én de examens op basis van Herziene Kwalificatiedossiers hebben geleid tot enkele aanpassingen in het *Reglement - Werkwijze Validering* (op het beveiligde deel van de website van de Stichting onder Info > Reglement – Werkwijze).

ROC's blijven altijd zelf eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van de (afname van) examens. De notitie *Vaststellen van exameninstrumenten* van het Servicepunt examinering mbo geeft waardevolle informatie hoe u als school onder meer kunt omgaan met het valideren van ingekochte examens. De notitie is eveneens te vinden op de website van de Stichting *Examenservice* MEI onder de tab "Info".

Vacatures bij *Examenservice*

De groei van *Examenservice* MEI en het grote aantal crebo's waarvoor de partners samen producten ontwikkelen, brengt veel werk met zich mee voor het netwerk dat *Examenservice* vormt. Er is behoefte aan uitbreiding van het **Screenplatform**, het platform van examineringsdeskundigen die examens op toetstechnische vereisten beoordelen. De gevraagde inzet per examineringsdeskundige is twee dagen per week.

Ook de **Vakcommissies** Infratechniek en Werktuigkundige Installaties vragen beide een uitbreiding met een of twee vakdocenten voor gemiddeld een dagdeel per week.

Een beschrijving van de vacatures wordt samen met dit Nieuwsbericht verspreid.